

Rada
Európskej únie

V Bruseli 19. novembra 2021
(OR. en)

13701/21

**Medziinštitucionálny spis:
2021/0230 (NLE)**

RECH 495
COMPET 785
IND 327
EDUC 371

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet: ODPORÚČANIE RADY o Pakte pre výskum a inováciu v Európe

ODPORÚČANIE RADY (EÚ) 2021/...

Z ...

o Pakte pre výskum a inováciu v Európe

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 292 v spojení s článkom 182 ods. 5,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Komisia 30. septembra 2020 prijala oznámenie o novom EVP pre výskum a inovácie, v ktorom stanovuje novú víziu pre európsky výskumný priestor (EVP) a oznamuje zámer navrhnuť Pakt pre výskum a inováciu v Európe.
- (2) V záveroch Rady o novom európskom výskumnom priestore prijatých 1. decembra 2020 sa členské štáty a Komisia vyzývajú, aby v roku 2021 vypracovali politický program EVP a model viacúrovňového riadenia s cieľom realizovať nový EVP.
- (3) Za posledných dvadsať rokov uskutočňovanie EVP prispelo k viacerým významným úspechom v oblastiach, ako sú výskumné infraštruktúry, otvorená veda, nadnárodná a medzinárodná spolupráca, rodová rovnováha vo výskume a inovácií, spoločné programovanie, kariéry vo výskume a mobilita výskumníkov, ako aj štrukturálne reformy. Tempo pokroku v investovaní do výskumu a inovácie na úrovni Únie sa však v poslednom čase celkovo spomalilo a je potrebné väčšie úsilie na zvrátenie tohto trendu.
- (4) V záujme riešenia celosvetových výziev a podpory konkurencieschopnosti Európy by sa v rámci medzinárodnej spolupráce v celom EVP mali zohľadňovať priority v oblasti vonkajších vzťahov Únie, pričom táto spolupráca by sa mala zakladať na multilateralizme a vyváženej vzájomnej otvorenosti a mali by sa ňou presadzovať rovnaké podmienky a reciprocita opierajúce sa o základné hodnoty a spoločné rámcové podmienky.

- (5) Aby sa mohol realizovať EVP, ktorý ob stojí v budúcnosti, je potrebné posilniť koordináciu a prehĺbiť súdržnosť medzi politikami Únie a vnútroštátnymi a regionálnymi politikami. V oznámení Komisie o novom EVP pre výskum a inovácie sa preto vyzýva na mobilizáciu členských štátov na základe kľúčových spoločných zásad a hodnôt a na identifikáciu spoločných prioritných oblastí činnosti. To je mimoriadne relevantné v čase, keď je potrebné zvýšené a cielenejšie vnútroštátne a regionálne financovanie a reformy, aby sa urýchlil príspevok k cieľom Organizácie Spojených národov (OSN) v oblasti udržateľného rozvoja, zelená a digitálna transformácia a aby sa plnili ciele Parížskej dohody v súlade s cieľmi Európskej zelenej dohody.
- (6) Na opätovné potvrdenie pevných základov pre výskum a inováciu v Únii je potrebný spoločný súbor zásad a hodnôt, ktorým sa vyzdvihujú hodnoty (etika a integrita, sloboda vedeckého výskumu, rodová rovnosť a rovnosť príležitostí), stanovujú lepšie pracovné podmienky (voľný pohyb výskumníkov, poznatkov a technológií v celej Únii, snaha o excelentnosť, vytváranie hodnoty a vplyv výskumu a inovácie) a zintenzívňuje sa spolupráca (koordinácia, súdržnosť, záväzok, celosvetový dosah, inkluzívnosť, spoločenská zodpovednosť).
- (7) Spoločné prioritné oblasti by mali zainteresovaným stranám jasne naznačovať oblasti a opatrenia, ktoré Únia a členské štáty považujú za svoje spoločné priority a v ktorých sa zaväzujú k spolupráci na základe variabilnej geometrie, čoho výsledkom bude stabilný rámec pre tvorcov politik, verejných poskytovateľov financií, súkromných investorov a realizátorov.

- (8) Rada vo svojich záveroch o novom európskom výskumnom opätovne potvrdila cieľ investovať do výskumu a vývoja 3 % HDP Únie. V záujme prioritizácie investícií a reforiem by mohli členské štáty aktualizovať svoje vnútroštátne ciele tak, aby odrážal nové priority Únie a vnútroštátne okolnosti.
- (9) Členské štáty sa vyzývajú, aby v záujme nasmerovania svojej vnútroštátnej stratégie na dosiahnutie cieľa 3 % zvažili použitie dodatočných čiastkových cieľov, pričom by mali nájsť správnu rovnováhu medzi dostatočne ambicióznym programom EVP a programom, ktorý je dosiahnuteľný a realistický, a to aj pre členské štáty na vnútroštátnej úrovni.
- (10) Posilnenie EVP si vyžaduje užšiu spoluprácu medzi členskými štátmi a Komisiou. To možno dosiahnuť tak, že Komisia zriadi a bude udržiavať zjednodušený monitorovací a koordinačný systém na vzájomné učenie a zintenzívnenie dvojstranného a mnohostranného dialógu.
- (11) V záujme posilnenia vnútroštátnych systémov výskumu a inovácie a zvýšenia ich vplyvu na úrovni Únie by sa mala zintenzívniť koordinácia investícií a reforiem na úrovni Únie a na vnútroštátnej, ako aj regionálnej úrovni: zatiaľ čo vnútroštátne politiky v oblasti výskumu a inovácie stimulujú vývoj vnútroštátnych systémov smerom k plneniu vnútroštátnych cieľov, takisto prispievajú k cieľom EVP a ďalším spoločným prioritám Únie v strategických oblastiach spoločného záujmu,

TÝMTO ODPORÚČA:

I. Hodnoty a zásady v oblasti výskumu a inovácie v Únii

1. Členské štáty by mali uplatňovať tento spoločný súbor hodnôt a zásad v oblasti výskumu a inovácie v Únii, vo svojich systémoch výskumu a inovácie, a to v úzkej spolupráci so zainteresovanými stranami. Tieto hodnoty a zásady by členské štáty a Únia takisto mali presadzovať vo svojich vzťahoch s tretími krajinami s cieľom dosiahnuť rovnaké podmienky a spoločné rámcové podmienky.

Dodržiavanie hodnôt

- a) Etika a integrita vo výskume a v inovácii: Výskumníci, výskumné postupy a systém výskumu a inovácie celkovo by mali dodržiavať a splňať prísne pravidlá a postupy v oblasti etiky a integrity, ktoré sú základom zodpovedného a dôveryhodného výskumu bez nevhodného zasahovania, čo je predpokladom na dosiahnutie excelentnosti, a sú základom povinnosti výskumníkov vyvarovať sa zaujatosti a skracovania metodických postupov a bojovať proti šíreniu pseudovedy a dezinformáciám zvýšením úsilia o šírenie vedeckých poznatkov a jeho pedagogiky.
- b) Sloboda vedeckého výskumu: Ako súčasť výskumnej kultúry, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou EVP a nevyhnutnou podmienkou na to, aby výskumníci mohli slobodne formulovať svoje výskumné otázky, teórie a metódy otvoreným a bezpečným spôsobom a aby mohli vytvárať, vymieňať si a rozširovať poznatky, údaje a ďalšie výsledky.

- c) Rodová rovnosť a rovnaké príležitosti pre všetkých: Zahŕňa rodovú rovnováhu vo výskumných tímoch na všetkých úrovniach, a to aj pri riadení a rozhodovaní, boj proti rodovo motivovanému násiliu, obťažovaniu a rodovému vychýleniu, začlenenie rodového rozmeru do obsahu výskumu a inovácie a zohľadňovanie rozmanitosti v širšom zmysle slova vrátane rozmanitosti z hľadiska rodu, rasového alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, sociálnej rozmanitosti, rozmanitosti z hľadiska zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, ako aj boj proti diskrimináciám z rôznych dôvodov.

Lepšia spolupráca

- d) Voľný pohyb: Mal by sa podporovať voľný pohyb výskumníkov a podporných zamestnancov, vedeckých poznatkov a technológií, mali by sa prilákať talenty a malo by sa zabrániť možnému úniku talentov. Zahŕňa to čo najskoršiu výmenu vedeckých poznatkov, údajov a nástrojov, najmä prostredníctvom postupov otvorenej vedy, lákavé kariéry založené na zásluhách, uznávanie zručností výskumníkov a podporných pracovníkov počas ich celých kariér, zlepšovanie rámcových podmienok mobility výskumníkov, prispievanie k pohybu výskumníkov v celej Únii, podporovanie výmen medzi akademickou sférou a priemyslom (ako aj inými sektormi), šírenie inovácie a podporu otvoreného prístupu k výskumným infraštruktúram, technologickým infraštruktúram a ich službám.

- e) Snaha o excelentnosť: Závazok programovať, uskutočňovať alebo podporovať výskum čo najvyššej kvality s cieľom dosiahnuť a odmeňovať excelentnosť ako predpoklad vedeckého, technologického, hospodárskeho, politického a spoločenského vplyvu a rozširovať tak celkovú vedomostnú základňu Európy. Vyplýva z toho, že cieľom verejnej podpory výskumu a inovácie by mal byť výber a financovanie iniciatív vysokej kvality, pričom kvalita znamená, že výskum je na svetovej úrovni, prináša overiteľné a reprodukovateľné výsledky a uskutočňuje sa prostredníctvom transparentných výskumných postupov a metodík a prostredníctvom riadenia výskumu, čo umožňuje systematické opätovné využívanie predchádzajúcich výsledkov. Systém posudzovania výskumu uplatniteľný na výskum, výskumníkov, tímy a inštitúcie by mal spĺňať túto zásadu a náležite odmeňovať kvalitu; verejnou podporou by sa malo uznať, že na zabezpečenie excelentnosti, atraktívnosti a konkurenčnej výhody ekosystémov výskumu a inovácie je nevyhnutný základný výskum, a mala by sa zabezpečiť rovnováha medzi výskumom „motivovaným zvedavosťou“ a výskumom „orientovaným na cieľ“.

- f) Vytváranie hodnoty a spoločenský a hospodársky vplyv: Zvýšiť vplyv výskumu a inovácie transformáciou vedúcej pozície Európy v oblasti tvorby poznatkov využívaním znalostí v spoločnosti, napríklad prostredníctvom produktov, služieb, postupov a riešení, ktoré podporujú blahobyť občanov na udržateľnej planéte, hospodársku prosperitu, otvorenú inováciu, tvorbu politík založenú na dôkazoch a strategickú autonómiu pri súčasnom zachovaní otvoreného hospodárstva; zahŕňa to okrem iného činnosť v rámci rôznych politík, podporu a odmeňovanie silnejšieho prepojenia medzi aktérmi v multidisciplinárnej a medziodvetvovej spolupráci, investície do ľudí, dostupnosti výskumnej a technologickej infraštruktúry, interakcií s priemyslom a inými aktérmi a podporu základného výskumu založeného na iniciatíve vedcov a jeho úlohy pri dosahovaní prelomového pokroku a širšej vedomostnej základne.

Spolupráca

- g) Koordinácia, súdržnosť a záväzok: Členské štáty vnášajú do vnútroštátnych a regionálnych politík v oblasti výskumu a inovácie európsky rozmer a zabezpečujú väčšiu vnútroštátnu akceptáciu a záväzok k úspešnému vykonávaniu priorít EVP. Členské štáty s podporou Únie koordinujú svoje politiky a programy týkajúce sa výskumu a inovácie v oblastiach spoločného záujmu, a to aj zabezpečením komplementárnosti a podporou synergii s rámcovými programami Únie pre výskum a inováciu a inými programami a fondmi Únie, čím umožňujú nadnárodnú spoluprácu v EVP, a zameriavajú investície do výskumu a inovácie a reformy na dosiahnutie EVP a urýchlenie zelenej a digitálnej transformácie.
- h) Celosvetový dosah: Členské štáty sa zapájajú do vzájomne prínosnej a recipročnej spolupráce a spoločných činností v oblasti výskumu a inovácie s partnermi z tretích krajín a regiónov, ktoré sú založené na strategických záujmoch a hodnotách Únie a zásadách stanovených v tomto odporúčaní, v cieľoch OSN v oblasti udržateľného rozvoja a ďalších príslušných medzinárodných nástrojoch.

- i) **Inkluzívnosť:** Členské štáty by sa mali usilovať rozvíjať plný potenciál EVP, aby boli konkurencieschopné na celosvetovej úrovni; preto by sa členským štátom a regiónom s nižšou výkonnosťou malo poskytovať poradenstvo a podpora, aby zintenzívnili svoje úsilie o zlepšenie výkonnosti a veľkosti svojich systémov výskumu a inovácie a rozvíjali svoje kapacity, ľudské aj infraštruktúrne, a to aj využívaním synergií medzi vnútroštátnym a regionálnym financovaním a financovaním z prostriedkov Únie. Na úrovni Únie by sa malo podporovať úsilie o uvoľnenie potenciálu excelentnosti v členských štátoch a prepájanie realizátorov výskumu a inovácie z regiónov s nižšou výkonnosťou s excelentnými európskymi sieťami v celej Únii.
- j) **Spoločenská zodpovednosť:** Usilovať sa reagovať na potreby spoločnosti s cieľom rozšíriť kolektívne kapacity a dosiahnuť väčší spoločenský a environmentálny vplyv a zvýšiť dôveru vo vedu a v inováciu, ako aj angažovanosť v nich zapojením zainteresovaných strán, miestnych komunít a občanov do navrhovania a vykonávania politík v oblasti výskumu a inovácie, posilnením činností zameraných na šírenie vedeckých poznatkov a zabezpečením toho, aby boli tieto politiky adaptabilné, pružné a dokázali sa prispôbiť nečakaným výzvam.

II. Prioritné oblasti spoločných opatrení v Únii

2. Členské štáty by mali na dobrovoľnom základe prijať tieto prioritné oblasti spoločných opatrení na podporu EVP, na základe ktorých sa navrhnu opatrenia EVP v politickom programe EVP. Uvedenými opatreniami by sa malo zabezpečiť úzke zosúladenie s hodnotami a zásadami v oblasti výskumu a inovácie v Únii stanovenými v tomto odporúčaní, ako aj ich náležitá podpora.

Prehľad skutočne fungujúceho vnútorného trhu znalostí

- a) Otvorená veda: Podporovať a odmeňovať kultúru skutočne otvorenej vedy v celej Únii vrátane presadzovania otvoreného prístupu k akademickým publikáciám a výskumným údajom (t. j. v súlade so zásadou „také otvorené, ako je len možné, také uzavreté, ako je potrebné“) a šírenie a uplatňovanie zásad a postupov otvorenej vedy s prihliadnutím na rozdiely medzi disciplinárnymi a kultúrnymi rozdielmi vrátane viacjazyčnosti, podpory rozvoja zručností v rámci otvorenej vedy a ďalšieho rozvoja a začleňovania opornej digitálnej infraštruktúry a služieb.

- b) Výskumné infraštruktúry: Ďalej rozvíjať otvorený prístup k existujúcim aj novým európskym a vnútroštátnym výskumným infraštruktúram vrátane elektronických infraštruktúr vo všetkých oblastiach vedy a lepšie ich využívať a prepájať; lepšie využívať ich integračnú funkciu vo vedomostnom a inovačnom ekosystéme a ich potenciál pre poskytovanie riešení globálnych výziev, vytváranie partnerstiev a združovanie zdrojov a pripojenie k európskemu cloudu pre otvorenú vedu; zlepšiť ich prepojenie a interakciu s technologickými infraštruktúrami a priemyslom s cieľom zvýšiť ich vplyv; podporovať vytváranie nových infraštruktúrnych kapacít v európskom meradle. Poskytnú sa tým základy pre vedeckú excelentnosť a pomôže sa európskej vede, aby spolupracovala a bola konkurencieschopná na celosvetovej úrovni, prispeje sa k zmenšeniu medzier vo výskume a v inovácii a podporí sa inkluzívnosť v rámci EVP; okrem iného si to bude vyžadovať využitie širšej škály zdrojov financovania výskumných infraštruktúr patriacich k svetovej špičke a preskúmanie nových spôsobov financovania nadnárodného a virtuálneho prístupu.
- c) Rodová rovnosť, rovnaké príležitosti pre všetkých a inkluzívnosť: Zabezpečiť spravodlivé, otvorené a inkluzívne kariérne dráhy vo výskume zohľadňujúce rodovú rovnosť s cieľom uľahčiť systémovú inštitucionálnu a štrukturálnu zmenu vo financovaní výskumu a inovácie a v organizáciách, ktoré výskum a inovácie uskutočňujú; bojovať proti rodovo motivovanému násiliu a sexuálnemu obťažovaniu; odstrániť nerovnosti bez ohľadu na rod, rasový alebo etnický pôvod, náboženstvo alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu; monitorovať a hodnotiť vnútroštátne politiky a plány týkajúce sa rodovej rovnosti v oblasti výskumu a inovácie.

- d) Kariéry a mobilita výskumníkov a systém posudzovania výskumu a systém odmien: Zabezpečiť väčšiu pozornosť kariéram výskumníkov vo všeobecnosti, a najmä v počiatočnej a strednej fáze kariéry, vrátane osobitných prekážok, ktorým v týchto fázach čelia ženy, zatriktívniť ich kariéry a zabezpečiť, aby sa im poskytla odborná príprava a aby získali zručnosti potrebné na uspokojenie meniacich sa požiadaviek na úlohu výskumníka v celej Únii vrátane vedúceho postavenia a vyučovania; nadviazať na kľúčové programy, napríklad akcie Marie Curie-Sklodowskej, a zabezpečiť súlad s nimi. Toto sa dosiahne vytvorením stabilných, atraktívnych, inkluzívnych, podporných a transparentných pracovných podmienok a podmienok zamestnávania a poskytnutím jasných a rozmanitejších kariérnych dráh a usmernení umožňujúcich prijímať informované rozhodnutia v oblasti kariéry. Riešiť nevyvážený pohyb výskumníkov v celej Únii, ako aj medzi jednotlivými sektormi a verejnými správami a zároveň predchádzať úniku talentov a zvyšovať atraktívnosť s cieľom prilákať talenty z celého sveta. Ďalej rozvíjať súčasné systémy posudzovania výskumu uplatniteľné na výskum, výskumníkov, tímy a inštitúcie s cieľom odmeňovať kvalitu, vplyv, postupy otvorenej vedy, vedúce postavenie, angažovanosť v spoločnosti a spoluprácu s priemyslom a inými odvetviami činnosti vrátane nezávislého vedeckého poradenstva pre tvorcov politík založených na dôkazoch; zohľadňovať širokú škálu výskumných výstupov a činností, a to aj s prihliadnutím na vyučovanie na vysokoškolskej úrovni, a umožňovať rozmanité kariérne dráhy. V rámci systémov odmien by sa mala venovať náležitá pozornosť zabezpečeniu transparentnosti, otvorenosti a zásluh, ako aj predchádzaniu zaujatosti, diskriminácii a nespravodlivému zaobchádzaniu. To by sa malo účinne a pravidelne monitorovať prostredníctvom používania vhodných ukazovateľov a strediska pre monitorovanie kariéry vo výskume.

- e) Valorizácia poznatkov: Zintenzívniť spoluprácu a prepojenia medzi aktérmi v oblasti výskumu a inovácie a lepšie koordinovať politiky a programy na únijnej, vnútroštátnej a regionálnej úrovni, a to najmä prostredníctvom rámcov priaznivých pre výskum a inováciu vrátane regulačnej podpory a podpory politiky v záujme valorizácie poznatkov, zlepšením využívania výsledkov výskumu a prístupu k nim, zvyšovania úrovne zručností a riadenia duševného majetku.
- f) Vedúce postavenie v oblasti vedy: Posilniť kapacity a financovanie základného výskumu zdola nahor a aplikovaného výskumu. Únii to pomôže, aby dosiahla vedúce postavenie ako vedomostná spoločnosť a globálna vedecká veľmoc, čo je predpokladom účinnej inovačnej politiky a schopnosti Únie pochopiť budúce výzvy, ako sú zmena klímy alebo krízy v oblasti zdravia, a pripraviť sa a reagovať na ne.
- g) Globálna angažovanosť: Vypracovať súdržnú stratégiu globálnej angažovanosti a spoločné nástroje, ktoré budú podporovať spoločné európske hodnoty a zásady v oblasti výskumu a inovácie z hľadiska medzinárodnej spolupráce a ťažiť z atraktívnosti výskumu v Únii; zabezpečiť strategickú autonómiu Únie v oblasti vedy a inovácie a zároveň zachovať otvorené hospodárstvo; presadzovať rovnaké podmienky a reciprocitu vychádzajúce zo základných hodnôt; zlepšiť výskumné a inovatívne partnerstvá a posilniť, rozšíriť a prehĺbiť spoluprácu s tretími krajinami a regionálnymi organizáciami.

Spoločné riešenie zelenej a digitálnej transformácie, ako aj ďalších výziev, ktoré majú vplyv na spoločnosť, a zvýšenie zapojenia spoločnosti do EVP

h) Opatrenia EVP zamerané na výzvy: Prepojiť členské štáty a Komisiu vrátane regiónov a miestnych subjektov, ako aj tretie krajiny, zainteresované strany v oblasti výskumu a inovácie a priemysel a prostredníctvom úzkej koordinácie, spoločného navrhovania, spolupráce, výmeny údajov a spoločného financovania skombinovať silné stránky s cieľom podporiť riešenia založené na výskume a inovácii a zmierniť budúce riziká v záujme vypracovania sektorových politík na podporu cieľov Európy týkajúcich sa odolnosti a udržateľnosti zelenej a digitálnej transformácie. Uvedené opatrenia EVP by mali:

- vychádzať z rámcových programov a nástrojov Únie pre výskum, ako sú výskumné a inovačné misie, európske partnerstvá vrátane znalostných a inovačných spoločenstiev Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT ZIS), iniciatívy spoločného programovania, ako aj iné činnosti nad rámec rámcových programov Únie pre výskum, ako sú mnohostranné aliancie v oblasti výskumu a inovácie;
- riešiť nové a pretrvávajúce výzvy, ako sú zmena klímy, strata biodiverzity, zachovanie biodiverzity, energetická a digitálna transformácia, migrácia, znečistenie plastmi, rakovina, choroby súvisiace s vekom a zriedkavé choroby alebo hrozby pre verejné zdravie vrátane nových a opätovne sa vyskytujúcich infekčných chorôb;

- nadväzovať na prínos celej škály disciplín, a tak umožniť komplexné riešenie výziev;
 - čerpať zo skúseností získaných z existujúcich koordinačných iniciatív, ako sú strategický plán pre energetické technológie, národné energetické a klimatické plány a z príkladu iniciatívy ERAvsCorona.
- i) Synergie so vzdelávaním a Európskym programom v oblasti zručností: Výskum a inovácia a vysokoškolské vzdelávanie sú kľúčovými hnacími silami inovácie a tvorby, šírenia a využívania poznatkov. Opatrenia by mali:
- rozvíjať, podporovať a využívať synergie medzi EVP a európskym priestorom vysokoškolského vzdelávania, a to najmä prostredníctvom inštitúcií vysokoškolského vzdelávania a výskumných infraštruktúr vrátane elektronických infraštruktúr, vzájomne sa posilňujúcich politík otvorenej vedy a otvoreného vzdelávania, ako aj ZIS EIT;
 - poskytovať usmernenia a podporu spolu s príslušnými zainteresovanými stranami pre prechod systému vysokoškolského vzdelávania na intenzívnejšiu spoluprácu, začleňovanie, excelentnosť a digitalizáciu, a to okrem iného zosúladenou podporou na úrovni Únie a vnútroštátnej úrovni v záujme ďalšieho rozvoja iniciatívy „Európske univerzity“ ako katalyzátora moderných a inkluzívnych inštitúcií vysokoškolského vzdelávania v Únii orientovaných na budúcnosť;

- rozvíjať a vykonávať iniciatívy, ktorých cieľom je poskytnúť výskumníkom všetky zručnosti potrebné pre trh práce a zvyšovať úroveň zručností a rekvalifikovať cieleňou odbornou prípravou.
- j) Synergie so sektorovými politikami a priemyselnou politikou zamerané na posilnenie inovačných ekosystémov: Výskum a inovácia a agilný priemysel sú kľúčové pre posilnenie konkurencieschopnosti a dosiahnutie strategickej autonómie pri zachovaní otvoreného hospodárstva. Opatrenia by mali:
- rozvíjať, podporovať a využívať synergie medzi EVP, medziodvetvovými politikami a aktualizovanou priemyselnou stratégiou¹;
 - podporovať koordináciu politik a programov v oblasti výskumu a inovácie na podporu rozvoja prelomových a prírastkových inovácií v celej Únii, najmä prostredníctvom výskumných, ako aj technologických infraštruktúr, inštitúcií vysokoškolského vzdelávania, Európskej rady pre inovácie, partnerstiev v rámci programu Horizont Európa vrátane ZIS EIT, priemyselných aliancií, dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu, spoločných iniciatív v oblasti klastrov, tematických platforiem inteligentnej špecializácie a spoločných priemyselných technologických plánov (od základného výskumu po zavádzanie) v kľúčových strategických oblastiach, najmä tých, ktoré sa týkajú priemyselných ekosystémov identifikovaných v obnovennej európskej priemyselnej politike;

¹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Aktualizácia novej priemyselnej stratégie na rok 2020: Budovanie silnejšieho vnútorného trhu pre obnovu Európy“.

- byť navrhnuté v spolupráci s členskými štátmi, priemyslom (vrátane malých a stredných podnikov) a ďalšími zainteresovanými stranami v oblasti výskumu a inovácie; a
 - uvádzať konkrétne prioritné oblasti (alebo prioritné hodnotové reťazce) s cieľom pomôcť zosúladiť verejné a súkromné investície.
- k) Aktívne zapájanie občanov a spoločnosti do výskumu a inovácie vo všetkých rozmeroch: Prínos názorov a vstupov občanov, schopnosť využívať výhody, ktoré z toho vyplývajú, a podpora zapojenia občanov zvýši informovanosť o prínosoch a vplyve výskumu a inovácie na každodenný život ľudí, zabezpečí väčšiu rozmanitosť prístupov k navrhovaniu a vykonávaniu politiky v oblasti výskumu a inovácie a zvýši relevantnosť výskumu a inovácie pre spoločnosť uľahčením toho, aby boli pre občanov prijateľné a aby boli nové riešenia cenovo dostupnejšie.

Zvýšenie prístupu k excelentnosti v oblasti výskumu a inovácie v celej Únii a posilnenie prepojení medzi inovačnými ekosystémami v celej Únii

- l) Viac investícií a reforiem v krajinách a regiónoch s nižšou výkonnosťou v oblasti výskumu a inovácie: Účinne mobilizovať finančné prostriedky Únie a vnútroštátne finančné prostriedky na účely investovania do výskumu a inovácie v kombinácii s podporou a pomocou pri uskutočňovaní potrebných reforiem v oblasti výskumu a inovácie.

- m) Synergie medzi programami financovania z prostriedkov Únie a vnútroštátnymi a regionálnymi programami financovania: Synergie medzi programami financovania z prostriedkov Únie a vnútroštátnymi a regionálnymi systémami financovania výskumu a inovácie by sa mali riadiť hodnotami a zásadami stanovenými v tomto odporúčaní a mali by sa podporovať, sfunkčniť a posilniť na základe osvedčených usmernení na ich vykonávanie, a to najmä medzi programom Horizont Európa, politikou súdržnosti a Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti.
- n) Zintenzívnenie prepojení týkajúcich sa spolupráce a začlenenie organizácií uskutočňujúcich výskum z krajín a najvzdialenejších regiónov s nižšou výkonnosťou v oblasti výskumu a inovácie do európskych vedeckých sietí a inovačných ekosystémov založené na excelentnosti, vyvázenejšia „cirkulácia mozgov“ v rámci EVP, vhodné zručnosti a odborná príprava na zvýšenie prístupu k excelentnosti.

Pokrok v zosúladených investíciách a reformách v oblasti výskumu a inovácie

- o) Podpora prioritizácie a zabezpečenia dlhodobých investícií a politických reforiem v oblasti výskumu a inovácie: Na všetkých úrovniach riadenia (únijnej, vnútroštátnej a regionálnej), a to s lepšou medziodvetvovou koordináciou a účasťou vrátane experimentálnych regulačných prostredí a doložiek o experimentálnom režime; ich navrhovanie, vykonávanie a posudzovanie by sa malo uskutočňovať zároveň, aby sa maximalizovali synergie a vplyv.

- p) Koordinácia investícií do výskumu a inovácie: Podporou identifikácie a uskutočňovania koordinovaných investícií a reforiem s cieľom posilniť rozmer EVP na všetkých úrovniach riadenia v Únii a maximalizovať ich vplyv v prospech systémov Únie v oblasti vedy a inovácie; a rozvíjaním interoperability systémov na základe skúseností získaných zo spoločného programovania a európskych výskumných infraštruktúr.

III. Prioritizácia investícií a reforiem

3. Členské štáty by sa mali prioritne sústreďovať na investície a reformy, ktoré sa zaoberajú prioritami EVP, a vytvárať potrebné podmienky a poskytovať podporu pre väčšie investície do súkromného výskumu a inovácie na únijnej, vnútroštátnej a regionálnej úrovni stanovením realistických, ale ambiciózných dobrovoľných cieľov v oblasti investícií do výskumu a vývoja a výsledkov výskumu a vývoja pri súčasnom zohľadnení vnútroštátnych okolností:
- a) Verejné výdavky na výskum a vývoj a súkromné investície do výskumu a inovácie si vyžadujú vhodný politický a regulačný rámec, ktorým sa maximalizuje ich účinnosť a efektívnosť a zabezpečí hospodársky a sociálny vplyv; a naopak, reforma politického rámca pre výskum a inováciu alebo vykonávanie transformačného programu si vyžaduje mobilizáciu primeraných zdrojov (napr. finančných prostriedkov, ľudských zdrojov, zručností, výskumných pozícií), aby sa stimulovala zmena a zlepšila sa výkonnosť a výstupy systému výskumu a inovácie.

- b) Investičné ciele v oblasti výskumu a vývoja nielen podnecujú celkovú mieru zvýšenia výdavkov na výskum a vývoj, ale takisto odrážajú kvalitatívnejšie ciele z hľadiska vedeckého, technického, spoločenského alebo priemyselného smerovania; to platí najmä pre verejné výdavky na výskum a vývoj podporujúce priority EVP vrátane reforiem vnútroštátnych a regionálnych systémov výskumu a inovácie, udržateľné a konkurencieschopné hospodárstvo a dvojakú transformáciu.
4. Členské štáty by mali prispieť k cieľu na úrovni Únie investovať 3 % HDP Únie do výskumu a vývoja tým, že si na dobrovoľnom základe stanovujú vnútroštátny cieľ pre svoje celkové výdavky na výskum a vývoj.
5. Členské štáty by mali upresniť stratégiu na dosiahnutie svojich vnútroštátnych cieľov pre celkové výdavky na výskum a vývoj dobrovoľným stanovením vnútroštátnych čiastkových cieľov, napríklad pre:
- a) plánované verejné výdavky na výskum a vývoj vyjadrené ako percentuálny podiel HDP;
- b) percentuálny podiel vnútroštátnych verejných výdavkov na výskum a vývoj vyčlenených na spoločné programy a iniciatívy, výskumné infraštruktúry a európske partnerstvá;
- c) očakávané zvýšenie celkových výdavkov na výskum a vývoj v prípade členských štátov, ktoré zaostávajú za priemernými výdavkami Únie na výskum a vývoj vyjadrenými ako percentuálny podiel HDP.

6. Členské štáty berú na vedomie návrhy Komisie prijať nový cieľ verejných investícií vo výške 1,25 % HDP Únie, ktorý majú členské štáty dosiahnuť do roku 2030 spôsobom koordinovaným v Únii, a dva nové dobrovoľné ciele pre členské štáty: vyčleniť 5 % z vnútroštátneho verejného financovania výskumu a vývoja na spoločné programy a európske partnerstvá do roku 2030 a zvýšiť investície do výskumu a vývoja o 50 % v tých členských štátoch, ktoré nedosahujú priemer intenzity výskumu a vývoja v Únii.

IV. Koordinácia a monitorovanie politik

7. S cieľom zabezpečiť pokrok v dosahovaní priorít EVP by Komisia a členské štáty mali zaviesť posilnený koordinačný mechanizmus. Malo by to zahŕňať koordináciu a podporu na úrovni Únie, od fázy strategického plánovania a navrhovania po fázu vykonávania a monitorovania, prostredníctvom škály jednoduchších a menej zaťažujúcich politických nástrojov a postupov:
 - politický program EVP schválený Radou, v ktorom sa stanovujú opatrenia EVP, ktoré sa majú vykonávať spoločne a dobrovoľne koordinovaným a flexibilným spôsobom bez toho, aby sa zvýšilo administratívne zaťaženie členských štátov, a to na podporu zásad výskumu a inovácie a priorít EVP stanovených v tomto odporúčaní a na riešenie výziev, ktorým čelia výskumné a inovačné komunity na úrovni Únie a vnútroštátnej úrovni, ako aj širšia spoločnosť ako celok. Politický program EVP by mal byť jasný a realizovateľný, poskytovať skutočnú pridanú hodnotu Únie a malo by sa v ňom vymedzovať a opisovať každé opatrenie vzhľadom na jeho vykonávanie (na úrovni Únie a/alebo na vnútroštátnej úrovni);

- individuálne prispôsobený vnútroštátny proces alebo politický nástroj, ktorý každý členský štát používa na dobrovoľnom základe napríklad vo forme stratégie, národného akčného plánu alebo plánu EVP, s cieľom identifikovať prebiehajúce alebo plánované opatrenia na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni, ktoré prispievajú k vykonávaniu politického programu EVP a k iným prioritným oblastiam spoločnej činnosti;
 - používateľsky ústretová osobitná online platforma pre politiku EVP na informovanie o i) vykonávaní politického programu EVP na úrovni Únie a vnútroštátnej úrovni a ii) ďalších relevantných investíciách, reformách a činnostiach podporujúcich zásady a prioritné oblasti EVP stanovené v tomto odporúčaní. Online platforma pre politiku EVP by mala vychádzať z existujúcich zdrojov a nástrojov a mala by znížiť administratívne zaťaženie členských štátov a Komisie.
8. Členské štáty a Komisia by mali zaviesť posilnený mechanizmus monitorovania s cieľom zabezpečiť náležitý základ pre tvorbu politiky v EVP založenú na dôkazoch a poskytovať dôkazy a analýzy v kontexte európskeho semestra. To by malo zahŕňať:

- hodnotiacu tabuľku EVP, pomocou ktorej sa monitoruje pokrok v dosahovaní cieľov EVP na úrovni Únie, a podrobnejší prehľad monitorujúci pokrok v dosahovaní cieľov EVP na vnútroštátnej úrovni, a to prostredníctvom rozsiahlej kombinácie relevantných vstupov, výsledkov a ukazovateľov vplyvu, v ktorých sa zohľadňujú rôzne okolnosti členských štátov a ktoré súvisia s prioritami EVP. Hodnotiaca tabuľka EVP by sa mala pravidelne aktualizovať. V hodnotiacej tabuľke EVP by sa mala posúdiť celková konsolidácia a kolektívny pokrok v prioritách EVP a mala by zobrazovať len súhrnné údaje na úrovni Únie;
- pravidelné dialógy o politike medzi členskými štátmi a Komisiou, dvojstranné aj viacstranné, s cieľom aktívne posúdiť a usmerniť vykonávanie politického programu EVP, a to najmä prostredníctvom výmeny najlepších postupov a činností vzájomného učenia, sa budú uskutočňovať aj na fóre EVP bez ohľadu na ďalšie dialógy o politike vo Výbore pre Európsky výskumný priestor a inováciu. Komisia bude poskytovať ďalšiu podporu prostredníctvom nástroja politickej podpory programu Horizont a Nástroja technickej podpory.

9. Členské štáty a Komisia by si mali prostredníctvom online platformy pre politiku EVP vymieňať informácie o svojich aktuálnych a plánovaných politikách a programoch, ktoré prispievajú k vykonávaniu politického programu EVP a v širšom zmysle prispievajú k zásadám a prioritám stanoveným v tomto odporúčaní.

10. Komisia by mala každých 18 mesiacov preskúmať vykonávanie politického programu EVP a uverejniť správu o aktuálnom stave jeho vykonávania na posúdenie v Rade s cieľom usmerniť prebiehajúci politický program EVP a pripraviť jeho hodnotenia a aktualizácie, o ktorých bude Rada rokovať a ktoré bude schvaľovať. V záujme podpory pravidelných dialógov o politike medzi členskými štátmi a Komisiou by Komisia mala každoročne predkladať každému členskému štátu správu o jeho pokroku.

V. Preskúmanie

11. Rada by mala prehodnotiť prioritné oblasti spoločných opatrení stanovené v odporúčaní 2 najneskôr každých šesť rokov po prijatí tohto odporúčania.

V ...

Za Radu

predseda
